

GUVERNUL ROMÂNIEI

HOTĂRÂRE

pentru supunerea spre adoptare a proiectului de Lege
privind stabilirea unor măsuri în domeniul pensiilor

Guvernul României adoptă prezenta hotărâre:

Articol unic. - Se supune PARLAMENTULUI, spre adoptare, cu procedura prevăzută de art.114 alin.(1) din Constituția României, republicată, proiectul de Lege privind stabilirea unor măsuri în domeniul pensiilor.

București, 30 mai 2010
Nr. E. 121

EXPUNERE DE MOTIVE

Secțiunea 1
Titlul prezentului act normativ
LEGE
privind stabilirea unor măsuri în domeniul pensiilor

Secțiunea a 2-a
Motivul emiterii actului normativ

1. Descrierea situației actuale

Avându-se în vedere evoluția crizei economice în anul 2009, precum și extinderea acestora în cursul anului 2010, se impune adoptarea de măsuri în vederea respectării angajamentelor asumate de România prin semnarea acordurilor de împrumut cu organismele financiare internaționale, acorduri absolut necesare pentru stabilitatea economică a României, pentru atingerea țintelor de deficit ale bugetului general consolidat în anul 2010.

Luându-se în considerare faptul că diminuarea dezechilibrelor existente și menținerea deficitului bugetar în limite sustenabile creează premisele relansării economice, se impune adoptarea unor măsuri cu caracter excepțional, prin care să se continue eforturile de reducere a cheltuielilor bugetare și în anul 2010.

Luarea acestor măsuri se impune pentru menținerea acordurilor cu organismele financiare internaționale.

Neadoptarea acestor măsuri ar duce la pierderea acordurilor cu instituțiile financiare internaționale, cu consecința creării unor dezechilibre macroeconomice de natură să ducă la imposibilitatea relansării economice, precum și la creșterea excesivă a deficitului bugetar.

În urma analizei de detaliu a sistemului de pensii publice și a evoluției acestuia prin păstrarea structurii actuale în corelație cu tendințele macroeconomice și demografice din România, s-au conturat o serie de probleme majore, prezente și viitoare.

Apariția unor sisteme speciale de pensii publice care au introdus o serie de privilegii și tratamente favorabile unor categorii profesionale, a condus la crearea unui decalaj uriaș între cea mai mare și cea mai mică pensie plătită de stat.

Existența unor acte normative care reglementează organizarea și funcționarea diferitelor sisteme de pensii de tip public în prezent, îngreunează în mod evident funcționarea sistemului de pensii.

Adoptarea prezentei legi este așadar motivată de o serie de factori macroeconomici și sociali, asigurându-se, astfel, cadrul de reformă în următoarele direcții:

- Asigurarea sustenabilității financiare a sistemului de pensii publice.
- Eliminarea discrepanțelor privind contribuția la bugetul asigurărilor sociale și inegalitățile de alocare a resurselor pentru finanțarea pensiilor publice.
- Eliminarea legilor speciale de pensionare, care prevăd criterii diferite, mai avantajoase, în favoarea anumitor categorii profesionale.
- Armonizarea sistemului public de pensii național cu practica europeană și cu recomandările Uniunii Europene în domeniul pensiilor publice
- Simplificarea legislației referitoare la pensiile publice.

Cu privire la recalcularea pensiilor stabilite prin legi speciale, aflate în plată la data intrării în vigoare a prezentei legi, nu se pune problema încălcării principiului neretroactivității legii, deoarece legea nu acționează pentru trecut, ci doar pentru viitor, urmând ca pensiile recalculate să se plătească în noul cuantum de la data intrării în vigoare a legii.

De asemenea, nu este încălcat nici dreptul la un bun dobândit, dat fiind ca acest drept vizează pensia ca forma de venit de înlocuire și nu cuantumul acesteia.

2. Schimbări preconizate

Întrucât, în prezent, există sisteme speciale de pensii publice care au introdus o serie de privilegii și tratament inegal pentru unele categorii profesionale, s-a creat o diferență uriașă între cea mai mică pensie și cea mai mare pensie publică.

La 1 octombrie 2009, cea mai mică pensie a devenit 350 lei, în timp ce, cea mai mare pensie din sistemele de pensii speciale depășește 37.000 lei, adică este de peste 100 ori mai mare.

- * recalcularea pensiilor stabilite prin legi speciale aflate în plată la data intrării în vigoare a prezentei legi, prin determinarea punctajului mediu anual și a cuantumului fiecărei pensii, utilizând algoritmul de calcul prevăzut de Legea nr.19/2000.

Cuantumul pensiei se determină prin înmulțirea punctajului mediu anual realizat cu valoarea punctului de pensie.

Pensiile recalculate se supun reglementărilor în vigoare privind pensiile publice, fiind suportate din bugetul asigurărilor sociale de stat

În termen de maxim 5 luni de la publicarea Hotărârii Guvernului pentru aprobarea metodologiei de recalculare, toate pensiile aflate în plată la data intrării în vigoare a prezentei legi, care au fost stabilite pe baza legilor speciale, vor fi recalculate, utilizând punctajele determinate pentru toată perioada de activitate. Noul cuantum al pensiei, după recalculare, va fi cel rezultat din înmulțirea punctajului obținut cu valoarea unui punct de pensie în vigoare la data finalizării procedurii de recalculare. Plata pensiei în cuantumul recalcultat, se va face din bugetul asigurărilor sociale de stat începând cu data încheierii procedurii de recalculare, conform etapelor prevăzute la art. 4 alin. (1) din prezenta lege.

Referitor la pensiile de invaliditate, urmează ca în termen de 30 de zile de la data intrării în vigoare a legii, prin ordin al ministrului muncii, familiei și protecției sociale să se aprobe o procedură privind încadrarea în grade de invaliditate.

Într-un interval de 3 ani de la data intrării în vigoare a procedurii de mai sus, Casa Națională de Pensii și alte Drepturi de Asigurări Sociale, prin I.N.E.M.R.C.M., va organiza verificarea încadrării în grad de invaliditate a pensionarilor de invaliditate aflați în evidență la acea dată.

Necesitatea adoptării acestor măsuri rezidă din faptul că beneficiarii de pensii de invaliditate reprezintă acum aproape 4,5% din forța de muncă, acest număr crescând rapid în ultimii ani. Se anticipează că majorarea numărului de solicitări de pensionare va spori deficitul bugetului de pensii din acest an cu peste 0,5% din PIB, acesta ajungând la peste 2,25% din PIB.

Pentru persoanele care, în perioade ulterioare datei de 1 aprilie 2001, conform legii, și-au desfășurat activitatea în condiții deosebite, condiții speciale sau alte condiții de muncă, și care sunt beneficiari ai Legii nr.164/2001 privind pensiile militare de stat și Legii nr. 179/2004 privind pensiile de stat și alte drepturi de asigurări sociale ale polițiștilor se acordă perioade suplimentare la vechimea în muncă sau la vechimea în

serviciu, care constituie stagii de cotizare în condiții normale, după cum urmează:

- a) 3 luni pentru fiecare an lucrat în condiții deosebite de muncă;
- b) 6 luni pentru fiecare an lucrat în condiții speciale de muncă.
- c) 12 luni pentru fiecare an lucrat în alte condiții de muncă așa cum sunt reglementate în domeniul apărării naționale, ordinii publice și siguranței naționale;

Pentru persoanele care, în perioade anterioare datei de 1 aprilie 2001, conform legii, și-au desfășurat activitatea în locuri de muncă încadrate în grupele I și a II-a de muncă, precum și cele care au desfășurat activitatea în condiții deosebite, condiții speciale sau alte condiții de muncă, și care sunt beneficiari ai Legii nr.164/2001 privind pensiile militare de stat și Legii nr. 179/2004 privind pensiile de stat și alte drepturi de asigurări sociale ale polițiștilor, beneficiază de majorarea punctajelor lunare realizate în perioadele respective, după cum urmează:

- a) cu 25% pentru perioadele în care au desfășurat activități în locuri încadrate în grupa a II-a de muncă, potrivit legislației anterioare datei de 1 aprilie 2001, sau în locuri de muncă încadrate în condiții deosebite, potrivit legii.
- b) cu 50% pentru perioadele în care au desfășurat activități în locuri încadrate în grupa I de muncă, potrivit legislației anterioare datei de 1 aprilie 2001, sau în locuri de muncă încadrate în condiții speciale, potrivit legii;
- c) cu 50% pentru perioadele în care au desfășurat activități în locuri încadrate în alte condiții de muncă potrivit legii.

De asemenea, în cazul pensiilor militare și a pensiilor de stat ale polițiștilor și ale funcționarilor publici cu statut special din sistemul administrației penitenciarelor pentru perioadele care constituie stagii de cotizare și pentru care nu pot fi dovedite venituri de natură salarială, la determinarea punctajului mediu anual se utilizează salariul mediu brut pe economie din perioadele respective.

Procedura de stabilire, plată, suspendare, recalculare, încetare și contestare a pensiilor recalculate potrivit prezentei legi este cea prevăzută de Legea nr.19/2000, cu modificările și completările ulterioare.

Pensiilor prevăzute la art. 2 din lege, li se aplică în mod corespunzător dispozițiile din Legea nr.19/2000, cu modificările și completările ulterioare, care reglementează aceste categorii de pensii.

3. Alte informații

De asemenea, conform unei revizuirii recente a estimărilor Băncii Mondiale, în urma consultărilor privind măsurile de reformă a legii pensiilor din România, se evidențiază că la nivelul anului 2050, deficitul creat de cheltuielile cu pensiile din PIB, prin păstrarea sistemului actual, va ajunge la cca.12%.

În prezent, în România, vârsta medie reală de pensionare este mult prea scăzută, aceasta fiind de 54 ani și 7 luni, față de vârstele standard de pensionare cerute de legislația în vigoare în ianuarie 2010, de 58 ani și 9 luni pentru femei, respectiv 63 ani și 9 luni pentru bărbați. Una dintre cauzele esențiale ale reducerii vârstei standard de pensionare o reprezintă vârstele mult mai reduse practicate de actualele sisteme de pensii speciale, cum ar fi 50 de ani pentru personalul navigant din aviația civilă, 55 ani pentru militari și polițiști, 60 de ani pentru magistrați și personalul auxiliar din tribunale și curți de apel.

Secțiunea a 3-a			
Impactul socio-economic al prezentului act normativ			
1. Impact macro-economic			
1¹ Impact asupra mediului concurențial și domeniului ajutoarelor de stat Nu este cazul.			
2. Impact asupra mediului de afaceri Nu este cazul.			
3. Impact social Măsurile care se intenționează a fi adoptate prin prezentul proiect se adresează tuturor persoanelor beneficiare a unei pensii acordate în baza unei legi speciale, astfel: a) pensiile militare de stat; b) pensiile de stat ale polițiștilor și ale funcționarilor publici cu statut special din sistemul administrației penitenciarelor; c) pensiile de serviciu ale judecătorilor, procurorilor și judecătorilor, respectiv magistraților asistenți ai Curții Constituționale; d) pensiile de serviciu ale personalului auxiliar de specialitate al instanțelor judecătorești și al parchetelor de pe lângă acestea; e) pensiile de serviciu ale personalului diplomatic și consular; f) pensiile de serviciu ale funcționarilor publici parlamentari; g) pensiile deputaților și senatorilor; h) pensiile de serviciu ale personalului aeronautic civil navigant profesionist din aviația civilă; i) pensiile de serviciu ale personalului Curții de Conturi; Prezentul act normativ vizează respectarea egalității de tratament între toți participanții la sistemul public de pensii, contribuabili și beneficiari, respectiv un tratament nediscriminatoriu în ceea ce privește drepturile și obligațiile prevăzute de lege;			
4. Impact asupra mediului - Nu este cazul.			
5. Alte informații - Nu este cazul.			
Secțiunea a 4-a			
Impactul financiar asupra bugetului general consolidat, atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani)			
Mil lei			
Indicatori	Anul curent	Următorii 4 ani	Media pe 5 ani
1	2	3	4
1. Modificări ale veniturilor bugetare, plus/minus, din care: a) buget de stat, din acesta: i) impozit pe profit ii) impozit pe venit b) bugete locale: i) impozit pe profit c) bugetul asigurărilor sociale de stat: i) contribuții de asigurări			

2. Modificări ale cheltuielilor bugetare, plus/minus, din care: a) buget de stat, din acesta: i) cheltuieli de personal ii) bunuri și servicii b) bugete locale: i) cheltuieli de personal ii) bunuri și servicii c) bugetul asigurărilor sociale de stat: i) cheltuieli de personal ii) bunuri și servicii			
3. Impact financiar, plus/minus, din care: a) buget de stat b) bugete locale			
4. Propuneri pentru acoperirea creșterii cheltuielilor bugetare			
5. Propuneri pentru a compensa reducerea veniturilor bugetare			
6. Calcule detaliate privind fundamentarea modificărilor veniturilor și/sau cheltuielilor bugetare			
7. Alte informații:			
Secțiunea a 5-a			
Efectele prezentului act normativ asupra legislației în vigoare			
1. Măsurile normative necesare pentru aplicarea prevederilor proiectului de act normativ a) acte normative în vigoare ce vor fi modificate sau abrogate ca urmare a intrării în vigoare a proiectului de act normativ: b) acte normative ce urmează a fi elaborate în vederea implementării noilor dispoziții: - Ordin al ministrului muncii, familiei și protecției sociale pentru aprobarea procedurii încadrării în grade de invaliditate, în vederea înscrierii la pensie de invaliditate (termen - 30 de zile de la data intrării în vigoare a legii);			
2. Conformitatea proiectului de act normativ cu legislația comunitară în cazul proiectelor ce transpun prevederi comunitare Actul normativ nu se referă la acest subiect			
3. Măsurile normative necesare aplicării directe a actelor normative comunitare Actul normativ nu se referă la acest subiect			
4. Hotărâri ale Curții de Justiție a Uniunii Europene - Actul normativ nu se referă la acest subiect			
5. Alte acte normative și sau documente internaționale din care decurg angajamente Actul normativ nu se referă la acest subiect			
6. Alte informații Actul normativ nu se referă la acest subiect			

Secțiunea a 6-a Consultările efectuate în vederea elaborării prezentului act normativ
1. Informații privind procesul de consultare
2. Fundamentarea alegerii organizațiilor cu care a avut loc consultarea precum și a modului în care activitatea acestor organizații este legată de obiectul proiectului de act normativ
3. Consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale, în situația în care proiectul de act normativ are ca obiect activități ale acestor autorități, în condițiile Hotărârii Guvernului nr. 521/2005 privind procedura de consultare a structurilor asociative ale autorităților administrației publice locale la elaborarea proiectelor de acte normative
4. Consultările desfășurate în cadrul consiliilor interministeriale în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. 750/2005 privind constituirea consiliilor interministeriale permanente
5. Informații privind avizarea de către: a) Consiliul Legislativ b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării c) Consiliul Economic și Social d) Consiliul Concurenței e) Curtea de Conturi Proiectul de act normativ a fost avizat favorabil de către Consiliul Legislativ, prin avizul nr. 655/28.05.2010.
6. Alte informații
Secțiunea a 7-a Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea prezentului act normativ
1. Informarea societății civile cu privire la necesitatea elaborării proiectului de act normativ
2. Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării proiectului de act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice
Nu este cazul.
3. Alte informații
Nu este cazul
Secțiunea a 8-a Măsuri de implementare
Măsurile de punere în aplicare a proiectului de act normativ de către autoritățile administrației publice centrale și/sau locale - înființarea unor noi organisme sau extinderea competențelor instituțiilor existente.
2. Alte informații

Față de cele prezentate, a fost elaborat prezentul proiect de Lege privind stabilirea unor măsuri în domeniul pensiilor, pe care îl supunem Parlamentului spre adoptare, în conformitate cu dispozițiile art. 114 alin.(1) din Constituția României, republicată.

PRIM-MINISTRU

Lege privind stabilirea unor măsuri în domeniul pensiilor

Parlamentul României adoptă prezenta lege.

Art. 1- Pe data intrării în vigoare a prezentei legi, următoarele categorii de pensii stabilite pe baza legislației anterioare, devin pensii în înțelesul Legii nr.19/2000 privind sistemul public de pensii și alte drepturi de asigurări sociale, cu modificările și completările ulterioare:

- a) pensiile militare de stat;
- b) pensiile de stat ale polițiștilor și ale funcționarilor publici cu statut special din sistemul administrației penitenciarelor;
- c) pensiile de serviciu ale judecătorilor, procurorilor și judecătorilor, respectiv magistraților asistenți ai Curții Constituționale;
- d) pensiile de serviciu ale personalului auxiliar de specialitate al instanțelor judecătorești și al parchetelor de pe lângă acestea;
- e) pensiile de serviciu ale personalului diplomatic și consular;
- f) pensiile de serviciu ale funcționarilor publici parlamentari;
- g) pensiile deputaților și senatorilor;
- h) pensiile de serviciu ale personalului aeronautic civil navigator profesionist din aviația civilă;
- i) pensiile de serviciu ale personalului Curții de Conturi;

Art. 2 (1) Pensiile de serviciu anticipate și anticipate parțiale dintre cele prevăzute la art. 1, devin pensii pentru limită de vârstă în înțelesul Legii nr.19/2000, cu modificările și completările ulterioare.

(2) Pensiile anticipate de serviciu dintre cele prevăzute la art. 1 lit. c), d) și g) devin pensii pentru limită de vârstă în înțelesul Legii nr.19/2000, cu modificările și completările ulterioare.

(3) Pensiile de invaliditate și pensiile de urmaș dintre cele prevăzute la art. 1, devin pensii de invaliditate, respectiv pensii de urmaș, în înțelesul Legii nr.19/2000, cu modificările și completările ulterioare.

(4) Pensiile de serviciu, altele decât cele menționate la alin (1) - (3), dintre cele prevăzute la art. 1, devin pensii pentru limită de vârstă în înțelesul Legii nr.19/2000, cu modificările și completările ulterioare.

Art. 3 –(1) Pensiile prevăzute la art.1, stabilite potrivit prevederilor legilor cu caracter special, cuvenite sau aflate în plată, se recalculează prin determinarea punctajului mediu anual și a cuantumului fiecărei pensii, utilizând algoritmul de calcul prevăzut de Legea nr.19/2000.

(2) În situația pensiilor dintre cele prevăzute la alin. (1) care au fost stabilite în baza legilor speciale, pensia din sistemul public se determină, considerându-se a fi îndeplinite condițiile de acordare prevăzute de Legea nr.19/2000, cu modificările și completările ulterioare.

(3) În termen de 15 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei legi se elaborează metodologia de recalculare a pensiilor prevăzute la art. 1 care se aprobă prin hotărâre a Guvernului.

Art. 4 (1) Recalcularea pensiilor prevăzute la art.1 se realizează de către instituțiile în evidența cărora se află persoanele beneficiare după cum urmează:

a) într-o perioadă de 5 luni de la data intrării în vigoare a hotărârii Guvernului prevăzută la art.3 alin. (3) pentru pensiile prevăzute la art. 1 lit a) și b);

b) într-o perioadă de 30 de zile de la data intrării în vigoare a hotărârii Guvernului prevăzută la art. 3 alin. (3) pentru pensiile prevăzute la art. 1 lit c) – i).

(2) Cuantumul pensiilor recalculate, potrivit prevederilor alin. (1) se stabilește în baza punctajului mediu anual, determinat potrivit prevederilor Legii nr.19/2000, cu modificările și completările ulterioare și se plătește de la data de întâi a lunii următoare expirării perioadei de recalculare prevăzută la lit a) sau b), după caz.

Art. 5 (1) Prevederile art.3 și 4 se aplică în mod corespunzător și pensiilor stabilite potrivit prevederilor Legii nr.164/2001 privind pensiile militare de stat, republicată, cu modificările și completările ulterioare și ale Legii nr. 179/2004 privind pensiile de stat și alte drepturi de asigurări sociale ale polițiștilor, cu modificările și completările ulterioare.

(2) Pentru pensiile prevăzute la art.1. lit a) sau b) punctajul mediu anual realizat se determină prin împărțirea numărului de puncte rezultat din însumarea punctajelor anuale ale persoanelor la 20 de ani reprezentând stagiul complet de cotizare.

(3) La cuantumul pensiilor prevăzute la art.1. lit a) sau b), stabilite ca urmare a procesului de recalculare, se aplică prevederile art.11 teza 3 din Legea nr.80/1995 privind statutul cadrelor militare, cu modificările și completările ulterioare.

(4) În cazul pensiilor prevăzute la alin. (1), pentru perioadele care constituie stagiul de cotizare și pentru care nu pot fi dovedite venituri de natură salarială, la determinarea punctajului mediu anual se utilizează salariul mediu brut pe economie din perioadele respective.

Art. 6 (1) În termen de 30 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei legi, prin ordin al ministrului muncii, familiei și protecției sociale se aprobă procedura de încadrare în grade de invaliditate, în vederea înscrierii la pensie de invaliditate.

(2) Într-un interval de 3 ani de la data intrării în vigoare a procedurii prevăzută la alin. (1), Casa Națională de Pensii și alte Drepturi de Asigurări Sociale, prin Institutul Național de Expertiză Medicală și Recuperare a Capacității de Muncă,

organizează verificarea încadrării în grad de invaliditate a pensionarilor de invaliditate aflați în evidență la acea dată.

(3) Dacă în urma verificării încadrării în grad de invaliditate realizate potrivit alin. (2) rezultă că dreptul la pensia de invaliditate a fost acordat prin săvârșirea unor infracțiuni, atât beneficiarul pensiei de invaliditate, cât și persoanele care au participat, în orice mod, la săvârșirea unei infracțiuni ce a avut ca rezultat încadrarea în grad de invaliditate răspund, în condițiile legii.

(4) Beneficiarul pensiei de invaliditate obținută prin săvârșirea unor infracțiuni va putea fi obligat să restituie integral sumele astfel încasate, în condițiile legii.

Art. 7 – (1) Procedura de stabilire, plată, suspendare, recalculare, încetare și contestare a pensiilor recalculate potrivit prezentei legi este cea prevăzută de Legea nr.19/2000, cu modificările și completările ulterioare.

(2) Pensiilor prevăzute la art. 2 li se aplică în mod corespunzător dispozițiile din Legea nr.19/2000, cu modificările și completările ulterioare, care reglementează aceste categorii de pensii.

Art. 8 Pentru pensiile prevăzute la art. 1 lit. a) și b), pentru perioadele ulterioare datei de 1 aprilie 2001 care reprezintă, potrivit legii, stagiul de cotizare realizat în condiții deosebite, condiții speciale sau alte condiții de muncă se acordă perioade suplimentare la vechimea în muncă sau la vechimea în serviciu, care constituie stagii de cotizare în condiții normale, după cum urmează:

- a) 3 luni pentru fiecare an lucrat în condiții deosebite de muncă;
- b) 6 luni pentru fiecare an lucrat în condiții speciale de muncă.
- c) 12 luni pentru fiecare an lucrat în alte condiții de muncă așa cum sunt reglementate în domeniul apărării naționale, ordinii publice și siguranței naționale, pe baza criteriilor și metodologiei de încadrare prevăzute de Hotărârea Guvernului nr. 1.294/2001 privind stabilirea locurilor de muncă și a activităților cu condiții deosebite, condiții speciale și alte condiții, specifice pentru cadrele militare în activitate, cu modificările ulterioare și de Hotărârea Guvernului nr. 1.822/2004 privind stabilirea locurilor de muncă și activităților cu condiții deosebite, speciale și alte condiții, specifice pentru polițiști, cu modificările ulterioare.

Art. 9. - Constituie stagiul de cotizare în sistemul public de pensii:

a) vechimea în muncă recunoscută pentru stabilirea pensiilor până la data de 1 aprilie 2001;

b) vechimea în serviciu recunoscută pentru stabilirea pensiilor, în cazul persoanelor prevăzute la art. 1 lit. a) și b), până la intrarea în vigoare a prezentei legi.

Art. 10 - Constituie stagiul de cotizare și perioada suplimentară la vechimea în muncă sau la vechimea în serviciu acordată în baza legislației anterioare datei de 1 aprilie 2001 pentru perioadele realizate în grupa I și II de muncă, respectiv în condiții

deosebite, condiții speciale și alte condiții în cazul beneficiarilor pensiilor prevăzute la art. 1 lit. a) și b).

Art. 11 – Beneficiarii pensiilor prevăzute la art. 1 lit. a) și b) care au desfășurat activități în locuri de muncă încadrate în grupele I și a II-a de muncă, potrivit legislației anterioare datei de 1 aprilie 2001, cele care au desfășurat activități în locuri de muncă încadrate în condiții deosebite, condiții speciale sau alte condiții de muncă, potrivit legii, beneficiază de majorarea punctajelor lunare realizate în perioadele respective, după cum urmează:

- a) cu 25% pentru perioadele în care au desfășurat activități în locuri încadrate în grupa a II-a de muncă, potrivit legislației anterioare datei de 1 aprilie 2001, sau în locuri de muncă încadrate în condiții deosebite, potrivit legii.
- b) cu 50% pentru perioadele în care au desfășurat activități în locuri încadrate în grupa I de muncă, potrivit legislației anterioare datei de 1 aprilie 2001, sau în locuri de muncă încadrate în condiții speciale, potrivit legii;
- c) cu 50% pentru perioadele în care au desfășurat activități în locuri încadrate în alte condiții de muncă potrivit legii.

Art. 12 Persoanele ale căror drepturi la pensie sunt stabilite, în condițiile legii, ulterior datei intrării în vigoare a prezentei legi, vor fi supuse automat procesului de recalculare, astfel cum este reglementat de prezenta lege.

AVIZ

**referitor la proiectul de Lege privind stabilirea
unor măsuri în domeniul pensiilor**

Analizând proiectul de Lege privind stabilirea unor măsuri în domeniul pensiilor, transmis de Secretariatul General al Guvernului cu adresa nr.87 din 27.05.2010,

CONSILIUL LEGISLATIV

În temeiul art.2 alin.1 lit.a) din Legea nr.73/1993, republicată și art.46(2) din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Legislativ,
Avizează favorabil proiectul de lege, cu următoarele observații și propuneri :

I. Observații generale

1. Proiectul de lege are ca obiect recalcularea pensiilor stabilite prin legi speciale aflate în plată la data intrării în vigoare a prezentei legi prin determinarea punctajului mediu anual și a cuantumului fiecărei pensii, acordarea unei perioade suplimentare la vechimea în muncă sau la vechimea în serviciu la calcularea pensiilor militare de stat și ale polițiștilor și funcționarilor publici cu statut special din sistemul administrației penitenciarelor.

De asemenea, pensiile de invaliditate vor fi aprobate printr-o nouă procedură privind încadrarea în gradele de invaliditate.

2. Prin obiectul său de reglementare, proiectul de lege se încadrează în categoria legilor organice, prima Cameră sesizată fiind Senatul.

3. Cu privire la conținutul actului normativ semnalăm faptul că acesta reia în mare măsură prevederile corespunzătoare din proiectul Legii privind sistemul unitar de pensii publice aflat în dezbaterea comisiilor de specialitate din Camera Deputaților și adoptat deja de Senat.

4. Cu privire la transformarea pensiilor de serviciu în pensii în înțelesul Legii nr.19/2000, semnalăm că, în această materie, Curtea Constituțională s-a pronunțat prin Decizia nr.20 din 2 februarie 2000 (Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.72/2000), în sensul constatării ca fiind neconstituționale dispozițiile prin care s-a abrogat art.103 din Legea nr.92/1992 pentru organizarea judecătorească (în prezent preluat de art.82 din Legea nr.303/2004 privind Statutul judecătorilor și procurorilor), prin care se stabileau condițiile de acordare a pensiilor de serviciu pentru magistrați.

Astfel, pensia de serviciu pentru magistrați, introdusă în anul 1997 prin efectul modificării și completării Legii nr.92/1992 pentru organizarea judecătorească, la fel ca și pensia de serviciu pentru militari, prevăzută de Decretul nr.214/1977 privind pensiile militare de stat, cu modificările ulterioare, au fost instituite în vederea stimulării stabilității în serviciu și a formării unei cariere în magistratură sau, după caz, în rândul cadrelor militare permanente. Conform reglementărilor menționate, pensia de serviciu se acordă la împlinirea vârstei de pensionare numai magistraților, respectiv militarilor care, în privința totalului vechimii lor în muncă, îndeplinesc condiția de a fi lucrat un anumit număr de ani numai în magistratură sau, după caz, ca militar. Caracterul stimulat al pensiei de serviciu constă, atât în cazul magistraților, cât și în cel al militarilor, în modul de determinare a cuantumului pensiei în raport cu salariul, respectiv cu solda avută la data ieșirii la pensie.

Constatând că aceste elemente, care diferențiază regimul de pensionare al militarilor și al magistraților de regimul general al pensiilor, asigură un tratament juridic specific celor două categorii de asigurați, Curtea Constituțională reține că instituirea pensiei de serviciu pentru cadrele militare și pentru magistrați nu reprezintă un privilegiu, ci este justificată în mod obiectiv, ea constituind o compensație parțială a inconvenientelor ce rezultă din rigoarea statutelor speciale cărora trebuie să li se supună militarii și magistrații.

Astfel, aceste statute speciale, stabilite de Parlament prin lege, impun beneficiarilor obligații și interdicții pe care alte categorii de asigurați nu le au.

În acest context, relevăm faptul că atât în statele membre ale Uniunii Europene cât și în legislația altor state, există și alte categorii profesionale care beneficiază de sisteme proprii de pensionare, în funcție de importanța socială a muncii desfășurate,

cum ar fi: funcționarii publici din domeniul sănătății, învățământului, funcționarii parlamentari, diplomații ș.a.

Mai mult decât atât, Curtea Europeană a Drepturilor Omului s-a pronunțat în mai multe cauze în ce privește posibilitatea intervenției asupra pensiilor speciale și a decis că aceasta ar constitui o privare de proprietate.

Astfel, în cauza Buchen versus Cehia (2006) Curtea Europeană a Drepturilor Omului a decis că „limitarea nejustificată a unui drept recunoscut magistratului, cum ar fi o pensie specială, drept nesocotit ulterior, fără a exista o justificare obiectivă și rezonabilă pentru o asemenea îngrădire, constituie o privare de proprietate în sensul articolului 1, din Protocolul 1 al Convenției pentru drepturile omului, dar și o discriminare în sensul articolului 1 din Protocolul 12”.

De asemenea, în cauza Gaygusuz versus Austria (1996), Curtea a decis că „pensia constituie un drept patrimonial în sensul articolului 1 din Protocolul 1 al Convenției pentru drepturile omului și se constată o discriminare în sensul articolului 14, dacă lipsește o justificare obiectivă rezonabilă pentru diminuarea patrimoniului reclamantului”.

În cauza Stubbings ș.a. versus Marea Britanie s-a decis că „există discriminare în sensul articolului 14 al Convenției atunci când persoane aflate în situații identice sau comparabile se bucură de un tratament preferențial unele față de altele”.

În cauza Akdejeva versus Letonia (2007), Curtea Europeană a Drepturilor Omului a obligat statul leton la despăgubiri, stabilind că a fost încălcat articolul 6 din Convenția drepturilor omului și articolul 1 din Protocolul 1, în cazul în care se procedează la recalcularea în minus a pensiei, dat fiind că este vorba despre un drept câștigat.

În speța Muller versus Austria, precum și în numeroase alte spețe similare, s-a decis constant în sensul că „o reducere substanțială a nivelului pensiei ar putea fi considerată ca afectând substanța dreptului de proprietate și chiar a însuși dreptului de a rămâne beneficiar al sistemului de asigurări la bătrânețe”.

Sub acest aspect, precizăm că art.44 din Constituția României prevede că dreptul de proprietate, precum și creanțele asupra statului, sunt garantate, iar proprietatea privată este garantată și ocrotită în mod egal de lege, indiferent de titular. Astfel încât pensia, atât ca drept în sine, cât și ca element al proprietății private, reprezintă o creanță asupra statului pe care acesta este obligat să o ocrotească.

5. În ce privește soluția privind recalcularea pensiilor stabilite prin legi speciale cunvenite sau aflate în plată, aceasta nu se poate face decât prin încălcarea principiului neretroactivității legii, prevăzut la art.15 alin.(2) din Constituția României, republicată, conform căruia „Legea dispune numai pentru viitor, cu excepția legii penale sau contravenționale mai favorabile”.

În cazul de față, deoarece măsurile propuse nu sunt de natură penală sau contravențională, ci au caracter civil, ele pot viza doar cazurile care se vor ivi după intrarea în vigoare a proiectului, nu și situațiile deja existente.

Actualele pensii de serviciu au fost acordate în baza unor legi emise de statul român, în vigoare la momentul stabilirii. O recalculare a acestor pensii, legal acordate, ar însemna o încălcare de către stat a propriei legislații, iar a o modifica retroactiv ar avea repercusiuni asupra caracterului de stat de drept.

De asemenea, conform principiului drepturilor câștigate - recunoscut în toate statele de drept - orice drept, indiferent de natura sa, trebuie acordat chiar dacă pentru cazurile apărute ulterior acesta este diminuat.

Modificarea retroactivă a unor drepturi civile deja câștigate nu este posibilă fără a se încălca prevederile constituționale, ceea ce ar putea conduce la sesizarea Curții Constituționale și declararea de către aceasta a neconstituționalității acestei măsuri, având în vedere jurisprudența proprie anterioară.

Este de relevat, totodată, că există posibilitatea ca un mare număr de pensionari afectați de recalcularea pensiilor să se adreseze instanțelor de judecată, naționale și internaționale, pentru contestarea diminuării unui drept câștigat, cu șanse de a obține câștig de cauză în procesele respective.

Într-adevăr, potrivit prevederilor art.47 alin.(2) din Constituție, condițiile de exercitare a dreptului la pensie și la alte forme de asistență socială se stabilesc prin lege și, prin urmare, este dreptul exclusiv al legiuitorului de a modifica sau completa legislația în materie și de a stabili data de la care operează recalcularea, „însă orice prevedere nouă poate fi aplicată numai de la data intrării sale în vigoare, pentru a respecta principiul neretroactivității legii, consacrat de art.15 alin.(2) din Constituție”. (Decizia Curții Constituționale nr.57/2006, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.164/2006).

Într-o altă decizie, Curtea Constituțională face referire expresă la intangibilitatea drepturilor câștigate:

„În cazurile în care din recalculare rezultă un quantum mai mare al pensiei, se va plăti acesta, iar dacă noul quantum rezultat este mai mic, se va acorda în continuare pensia anterior stabilită și aflată în plată, fără a se aduce vreo atingere drepturilor legal câștigate anterior”. (Decizia Curții Constituționale nr.120/2007 publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.204/2007).

Curtea face, de asemenea, precizarea că, prin constatarea neconstituționalității Ordonanței de urgență a Guvernului nr.230/2008, Guvernul nu este împiedicat să promoveze, cu respectarea dispozițiilor constituționale amintite mai sus, a principiilor neretroactivității legii, nediscriminării și egalității în drepturi și a celorlalte norme și principii prevăzute de Constituție, măsurile necesare cu privire la cazurile și condițiile în care pensia poate fi cumulată cu veniturile realizate din muncă”. (Decizia Curții Constituționale nr.82/2009 publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.33/2009).

În concluzie, pensiile aflate în plată constituie drepturi legal câștigate și nu pot fi afectate prin recalculare, care prin efectele ei, ar constitui implicit o aplicare retroactivă a legii, orice nouă reglementare aplicându-se numai pe viitor, adică pensiilor stabilite după data intrării în vigoare a acesteia.

II. Observații de tehnică legislativă

1. La art.1, partea introductivă, pentru mai multă precizie, propunem înlocuirea expresiei „La data” cu expresia „Pe data”.

2. La art.3 alin.(1), semnalăm faptul că norma privind recalcularea pensiilor prevăzute la art.1 începând cu drepturile lunii iunie 2010 nu este corelată cu prevederile art.4 alin.(1) lit.a) și b), potrivit cărora recalcularea pensiilor se realizează într-o perioadă de 5 luni, respectiv 30 de zile de la data intrării în vigoare a hotărârii Guvernului pentru aprobarea metodologiei de recalculare.

Totodată, semnalăm că norma de la alin.(1) nu este corelată nici cu cea de la alin.(3) al aceluiași art.3 deoarece, aceasta din urmă, stabilește un termen de 15 zile de la intrarea în vigoare a legii pentru elaborarea metodologiei de recalculare a pensiilor.

3. Potrivit normelor de tehnică legislativă, când în cuprinsul unui act normativ se citează un alt act normativ, titlul acestui se redă numai

când este citat pentru prima dată, pentru a nu se încărca excesiv cuprinsul reglementării. De aceea, având în vedere că Legea nr.19/2000 a fost menționată prima dată la art.1, pentru rigoare în redactare, sintagma „privind sistemul public de pensii și alte drepturi de asigurări sociale” din cuprinsul art.3 alin.(1) trebuie eliminată.

La alin.(2), pentru a nu distorsiona înțelesul corect al normei, propunem reformularea sintagmei „doar în baza legilor cu caracter special” sub forma „în baza legilor speciale”.

4. La art.4 alin.(1) lit.a), pentru identificarea corectă a normei de trimitere, sintagma „prevăzută la lain.(3)” se va înlocui cu sintagma „prevăzută la art.3 alin.(3)”.

Reiterăm observația în mod corespunzător și pentru lit.b) a alin.(1) al art.4.

La alin.(2) al art.4, pentru o exprimare normativă consacrată, sugerăm înlocuirea expresiei „conform prevederilor alin.(1)” cu expresia „potrivit prevederilor alin.(1)”, observație pe care o reiterăm în mod corespunzător pentru toate situațiile similare din proiect.

5. La art.5 alin.(2), pentru precizia normei de trimitere și unitate de exprimare, sugerăm înlocuirea mențiunii „alin.(1)” prin expresia „art.1 lit.a) și b)”.

La alin.(3), pentru redactarea corectă a normei de trimitere la Legea nr.80/1995 și întrucât după adoptare, acest act normativ a suferit evenimente legislative de modificare și completare, sintagma „din Legea nr.80 din 1995 privind cadrele militare” trebuie înlocuită cu sintagma „din Legea nr.80/1995 privind statutul cadrelor militare, cu modificările și completările ulterioare”.

6. La art.6 alin.(2), pentru respectarea exigențelor de tehnică legislativă, denumirea abreviată „I.N.E.R.M.C.M.” trebuie înlocuită prin denumirea *in extenso* a acestei entități.

Totodată, având în vedere că, potrivit uzanțelor în redactarea actelor normative, verbele se utilizează la timpul prezent, pentru a accentua caracterul imperativ al dispoziției, sintagma „va organiza” se înlocuiește cu sintagma „organizează”.

7. Deoarece art.8 este constituit dintr-o singură ipoteză juridică, potrivit normelor de tehnică legislativă, nu este necesară identificarea alineatului.

Ca urmare, mențiunea „(1)” din fața textului trebuie eliminată.

De asemenea, în titlul Hotărârii Guvernului nr.1822/2004 expresia „condiții” din sintagma „condiții speciale” trebuie eliminată.

8. La art.9 lit.b), pentru corectitudinea normei de trimitere, trebuie eliminată mențiunea „alin.(1)”.

9. La art.10, pentru respectarea regulilor gramaticale și pentru uniformitate terminologică sugerăm înlocuirea sintagmei „grupa I, a II ” cu sintagma „grupele I și II de muncă”.

10. La art.12, precizăm că ipoteza avută în vedere privește persoanele ale căror drepturi la pensie sunt stabilite ulterior intrării în vigoare a legii, astfel încât nu se pune problema procesului de recalculare ci exclusiv de stabilire conform prevederilor acestei legi.

Este necesară reformularea normei în acest sens.

PRESEDINTE
dr. Dragoș ILESCU

28 mai 2010

COMUNICAT

Măsurile de austeritate nu vor primi avizul CES

Reprezentanții CNS "Cartel ALFA", CNSLR- Frăția, CSDR, BNS și CNS "Meridian" nu vor participa la ședințele Consiliului Economic și Social și, pe cale de consecință, pachetul de măsuri de austeritate decis de Guvern nu va primi aviz din partea acestui for.

Cele cinci confederații sindicale nu acceptă să aibă un rol decorativ în CES și refuză categoric să ia parte la acest simulacru de dialog social.

Bogdan Iuliu HOSSU
Președinte CNS "Cartel ALFA"

Marius Petcu
CNSLR - Frăția

Dumitru Costin
Blocul Național Sindical

Iacob Baciu
Confederația Sindicatelor Democratice din România

Ion Popescu
CNS „Meridian”

București
Nr. 655/28.05.2010.